ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

Βηρυτός, 27 Ιανουαρίου 2023

Η συνεχιζόμενη κρίση στην αγορά συναλλάγματος του Λιβάνου λόγω της ασταμάτητης πτώσης της αξίας της λιβανικής λίρας και οι αλυσιδωτές επιπτώσεις αυξήσεων σε όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της χώρας

Προ δύο περίπου εβδομάδων, η Κεντρική Τράπεζα της χώρας (Banque Du Liban, BDL) με σχετική της εγκύκλιο, επανάφερε τα ανώτατα όρια στις συναλλαγές που επιτρέπονται, η οποία εγκρίνει τη μετατροπή λιβανικών λιρών σε δολάρια ΗΠΑ στην ισοτιμία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας συναλλαγών Sayrafa της τράπεζας, η οποία, όπως συχνά έχουμε επισημάνει, είναι χαμηλότερη από την ισοτιμία της παράλληλης αγοράς.

Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, η ισοτιμία της λίρας στην παράλληλη αγορά, αυξήθηκε από περίπου 46.000 λιβανικές λίρες ανά δολάριο σε 57.000 την Τετάρτη, ένα άλμα άνω των 10.000 λιρών σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, **ενώ σήμερα φθάνει τις 65.000 λίρες.** Παρόμοια φαινόμενα τόσο υψηλών υποτιμήσεων έχουν επαναληφθεί, από την εποχή που η οικονομική κρίση του Λιβάνου έγινε εμφανής το 2019, όταν η συναλλαγματική ισοτιμία της παράλληλης αγοράς άρχισε να αποκλίνει αισθητά από την επίσημη σύνδεση της BDL με το δολάριο ΗΠΑ (ύψους 1.507,5 λιβανικών λιρών ανά δολάριο).

Η BDL κατάφερε επανειλημμένα, τα τελευταία τρία χρόνια, να μειώσει ή να επιβραδύνει τον ρυθμό υποτίμησης της λίρας, **αλλά αυτή τη φορά φαίνεται ότι οι ελιγμοί της κεντρικής τράπεζας έχουν χάσει τον αντίκτυπό τους.** Αυτό δείχνει ότι οι οικονομικοί παράγοντες και ο ιδιωτικός τομέας της χώρας φαίνεται να έχουν χάσει κάθε εμπιστοσύνη στην ικανότητα της άρχουσας τάξης και του τραπεζικού συστήματος να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της χώρας (δεδομένου και του κενού στην προεδρική εξουσία και της ύπαρξης υπηρεσιακής κυβέρνησης εδώ και μήνες στον Λίβανο), σύμφωνα και με αποτελέσματα έκθεσης του τμήματος ερευνών της Bank Audi, μίας εκ των ισχυρότερων ιδιωτικών τραπεζών της χώρας, τουλάχιστον στο παρελθόν. Η «ανοσία», που έδειχνε σε κάποιο βαθμό η αγορά έως πρόσφατα, έχει παρέλθει. Ακόμη, ένας λόγος της κρίσης, που έχει ξεσπάσει, είναι το δευτερογενές αποτέλεσμα (η διάχυση του φαινομένου, spill over effect), που προκαλείται από την ανακοίνωση ότι από την 1η Φεβρουαρίου, η συναλλαγματική ισοτιμία, που έχει ορίσει η BDL για την ανάληψη των δολαρίων στις καταθέσεις των πολιτών, που έχουν δεσμευτεί στις εμπορικές τράπεζες, θα αυξηθεί στις 15.000 λ.λ. (από 8.000, που είναι έως και την 31η τ.μ.)

Οι επιπτώσεις έχουν αλυσιδωτό χαρακτήρα, καθώς τίποτε δεν φαίνεται να αλλάζει στον Λίβανο σε επίπεδο ουσιαστικών οικονομικών μεταρρυθμίσεων, που επιθυμεί να δει η διεθνής κοινότητα, όπως και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, προτού προχωρήσει σε σύναψη τελικής συμφωνίας για την χορήγηση δανείου, ύψους 3 δις δολ. ΗΠΑ, σε βάθος τετραετίας, γεγονός που θα συνέδραμε, αν γινόταν, την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και θα ευνοούσε, σε κάποιο βαθμό, τις επενδύσεις στον Λίβανο.

Αναπόφευκτα, ως αποτέλεσμα της υψηλότερης συναλλαγματικής ισοτιμίας λιβανικής λίρας – αμερικανικού δολαρίου, που έχει σημειωθεί έως σήμερα, τα επίπεδα εμπιστοσύνης στην εδώ αγορά βαίνουν ραγδαία μειούμενα. **Άποψη του Γραφείου μας είναι ότι η συναλλαγματική ισοτιμία θα παραμείνει εξαιρετικά ευμετάβλητη, έως ότου ο Λίβανος συμφωνήσει σε ένα πρόγραμμα του ΔΝΤ, που θα βασίζεται σε μεταρρυθμίσεις, που θα αποκαθιστούν την ισορροπία, μεταξύ των αντίστοιχων ποσοτήτων λιρών και δολαρίων.** Συνεπώς, το σενάριο διπλασιασμού της αξίας του δολαρίου έναντι της λιβανικής λίρας, έως τα τέλη τρέχοντος έτους, αν συνεχιστεί η υφιστάμενη κατάσταση, δεν θα αποτελούσε έκπληξη.

Η κοινωνικοοικονομική πίεση στα νοικοκυριά είναι ήδη τεράστια, σημειώνονται διαδηλώσεις και φασαρίες σε πολλά σημεία της χώρας καθ' όλη την τρέχουσα εβδομάδα, υπάρχει επαγρύπνηση για τους ξένους που διαβιούν στον Λίβανο ενώ η αδιαφάνεια της αγοράς συναλλάγματος σε μια οικονομία, στην οποία κυριαρχούν όλο και περισσότερο τα μετρητά (είτε σε λ.λ. είτε κατά προτίμηση σε δολάρια ΗΠΑ) **προσφέρει την ευκαιρία σε κερδοσκόπους, που δρουν μόνοι τους ή συντονισμένα, να ωθούν την ισοτιμία προς τα πάνω**. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του έγκριτου οικονομικού τύπου, η πίεση δημιουργείται κυρίως από παράγοντες, που αγόρασαν μαζικά, με σκοπό να παρέμβουν στην ισοτιμία βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, είτε για να ωθήσουν την ισοτιμία προς τα πάνω, είτε αντίθετα για να τη σταθεροποιήσουν αργότερα.

Οι επιπτώσεις στις τιμές καυσίμων, άρτου και φαρμάκων

Οι τιμές των καυσίμων παρουσίασαν μόλις εχθές, δύο διαδοχικές αυξήσεις, η μία δημοσιεύθηκε το πρωί και η άλλη το απόγευμα, σύμφωνα με τα κλιμάκια του Υπουργείου Ενέργειας και Υδάτων της χώρας, με φόντο την κατάρρευση της λίρας στην παράλληλη αγορά, η οποία ξεκίνησε στις 23 Ιανουαρίου. Μάλιστα, η διπλή αυτή τιμολόγηση ανακοινώθηκε διά στόματος επίσημου εκπροσώπου των διανομέων καυσίμων. Όλοι οι υδρογονάνθρακες, που εισάγονται στη χώρα, έχουν αυξηθεί κατά μερικές δεκάδες χιλιάδες λίρες, μέσα σε λίγες ώρες, με την εξαίρεση του χιλιόλιτρου μαζούτ, που πληρώνεται σε δολάρια, το οποίο ακολουθεί κυρίως τις διακυμάνσεις των παγκόσμιων τιμών του πετρελαίου.

Οι τελευταίες αναρτημένες τιμές και η διπλή αύξησή τους στις 26 τ.μ. (η οποία συνεχίζεται σήμερα), έχουν ως εξής:

- 20 λίτρα βενζίνης 95 οκτανίων: LBP 1.087,000 (+ LBP 82,000) ή περί τα 19 δολ. με αύξηση 1,4%
- 20 λίτρα βενζίνης 98 οκτανίων: LBP 1.114,000 (+ LBP 84,000) ή περί τα 19,5 δολ. με αύξηση 1,5%
- 20 λίτρα ντίζελ (για οχήματα): LBP 1.139,000 (+ LBP 84,000) ή περί τα 20 δολ. με αύξηση 1,5%
- Φιάλη οικιακού αερίου: 695.000 LBP (+ 52.000 LBP) ή περί τα 12 δολ. με αύξηση 0,9%
- Χιλιόλιτρο μαζούτ (για ιδιωτικές ηλεκτρογεννήτριες): 888,29 δολάρια (αμετάβλητο).

Υπενθυμίζεται ότι έως και το περασμένο καλοκαίρι, τα καύσιμα στη χώρα επιδοτούνταν, με αποτέλεσμα η σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων σε συνδυασμό με τις διαδοχικές αυξήσεις

των τιμών να επιφέρουν συνεχή αναστάτωση στην αγορά καυσίμων, με θύματα τους καταναλωτές. Οι τιμές των καυσίμων δεν ήταν οι μόνες, ωστόσο, που αυξήθηκαν. Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας και Εμπορίου, οι τιμές των πακέτων αραβικού ψωμιού αυξήθηκαν, επίσης για δεύτερη φορά, αυτή την εβδομάδα, σημειώνοντας αύξηση, ύψους περί του 1%. Σε ανακοίνωσή του, το Υπουργείο ανέφερε ότι είναι πλέον απαραίτητο να ληφθεί υπόψη, στη διαμόρφωση των τιμών, προηγούμενη συμφωνία των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών ως προς την εισαγωγή σίτου, προκειμένου να προστατευθεί ο εθνικός βιομηχανικός τομέας και οι εργαζόμενοί του. Εδώ και αρκετούς μήνες, το Υπουργείο δικαιολογεί τις εκάστοτε αυξήσεις των τιμών, επικαλούμενο διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης των τιμών των καυσίμων, της τιμής του δολαρίου στην παράλληλη αγορά, η οποία συνεχίζει να αυξάνεται, και των παγκόσμιων τιμών σίτου, οι οποίες έχουν αυξηθεί από την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία στα τέλη Φεβρουαρίου 2022.

Τέλος, η κατάσταση στον τομέα της υγείας δεν διαγράφεται καλύτερη. Οι τιμές όλων των υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης έχουν αυξηθεί πολύ, όπως και όλα τα φαρμακευτικά προϊόντα στα φαρμακεία (λ.χ. η τιμή ενός απλού αναλγητικού, τύπου παρακεταμόλης, αυξήθηκε 19 φορές σε ένα χρόνο, από 5.000 σε 100.000 λ.λ.) ενώ ακόμη και ασθενείς με ιδιωτικά ασφαλιστήρια συμβόλαια πλέον υφίστανται πρόσθετες χρεώσεις σε δολάρια και μάλιστα σε μετρητά. Οι πρόσθετες χρεώσεις αφορούν φάρμακα, επιπρόσθετες εργασίες κάθε είδους ή/και, ιδίως, αμοιβές για τους θεράποντες ιατρούς ή χειρουργούς.

Άλια Ν. Παπαναστασίου
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΗΡΥΤΟ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.

2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).

3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon).

4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.